

Tehdasnainen

Hän seisoi kauan kuvastimen edessä ja katseli kuvaansa. Katseli, katseli... ja ihmetteli. Hän näki tuon hoikan vartalon, nuo kalpeat kasvot ja nuo silmät, jotka harmaina ja elottoman näköisinä olivat kuopissaan.

Hän siirtyi pois kuvastimen luota, retkahti tuolille istumaan ja alkoi katsella ulos ikkunasta. Likkaisen harmaalta taivaalta tihkuivat valkosia ja untuvamaisia lumihitaleita. — Mutta pian hän meni uudelleen kuvastimen luokse ja tähyteli kuvaansa.

— Miten olenkaan muuttunut. — puheli hän. — Muutamassa vuodessa on minusta tullut kurjannäköinen olio. Terve ruumiini on käynyt laihaaksi ja raihaiseksi; ennen niin punaiset poskeni ovat kalvistuneet ja silmäni syvemmälle päähän painuneet. — Ja miksi? Olenko turhaa lempeä surrut, vai olenko epäsäännöllisesti elänyt, joka olisi ruumiini runnellut, kasvoni kalvistanut? En; vaan raskas orjanelämä on minuun leimansa lyönyt. Tunnen miten rinnassani sydän lyö hitaasti ja vaivaisesti. Kirottu tehdas... kirottu elämä! Toisia sinä elämä säälit ja heille kaikenlaiset mukavudet suot, kun taas toisten kärsiä annat. Vuosikausia sinä elämä piinaat. Tappaisit edes vähemmällä! Mutta sinä taidat nauttia tästä piinaamisestasi. — Oi, sinä elämä, katkera orjan ja orjattaren elämä...!

Tomu pölysi ja koneet jyrisivät. Ne lauloivat tuota vanhaa, ikävää ja yksitoikkoista virttänsä...

Ja koneiden ympärillä hääri ihmisiä, kalpeita ja väsyneen näköisiä ihmisiä. Tuike silmien oli outo... Niissä näkyi: puutetta, huolta, raskaan ja ainaisen raadannan jälkiä.

Hän seisoi koneensa ääressä ja ajatteli.

...Niin ulkona on nyt kevät. Katuojat solisevat likaisesta vedestä, lumi sulaa; päivä paistaa... Ulkona on pian tuleva kesä. Mutta niistä kummastakaan emme me nauttia saa, me elämän-orjat kovaosaiset. Raataa ja raataa täällä tomussa ja ryskinässä, — se on työnorjan kohtalo. — Miten ikäviä ovatkin orjain päivät...!

— Ai-ii! — kuului sydäntäsärkevä huudahdus. Pari henkilöä riensi hätäisenä ääntä kohden. Siellä seisoi hän, tehdasnainen ja katseli kalpeana kätänsä, mistä vuoti verta.

— Mikä sinun on? Verta... sormiko katkesi?

— Niin, Oi, onnettomuuttani, ai, ai!...

— Mennään kiireesti lääkärille.

He auttoivat häntä ajuriin ja veivät lääkärille.

Mutta koneet jyrisivät edelleen tuota vanhaa, ikävää ja yksitoikkoista virttänsä. Ja kalpeat orjat ja orjattaret raatoivat, kokosivat kultaa toisille ja itse puutetta kärsivät. Päivät pitkäät raatoivat ja yöt lepäsivät kurjissa hökkeleissä. Kärsimystä heille elämä raadannan pal-kaksi antoi. Toivo Lehtinen.

NAISTEN OSUUSKOTI

SAN FRANCISCO, CAL.

3627—16th St.

Telefooni: Market 3958

SAN FRANCISCO

FORT BRAGG, CALIF.

Toverittaren palstoilla ei ole pitkään aikaan ollut kylämme kuuluisia. Missä aikaansa kuluttavat kylämme kynäniekat? Minuun kai luotatte. En ole sen virallisempi paki-noimaan, kuin muutkaan kylämme työläisnaiset. Muistan sen naisten kokouksen, jossa olitte Toverittaren kirjeenvaihtajaehdokkaana jokainen. Mitä silloin sanoitte? Sanoitte, että ei pystytä. Joku lohdutteli, että kylä kirjoitetaan kun tulee asia. Oli kai sitä aina asiaa, vaikka joka päivä, ellemmme olisi niin huolettomia, että jättäisimme kaikki toisen niskoille.

Hyvät toverittaret, tiivistäkää toimintaanne, että ei kaikki jää yksien henkilöiden tehtäväksi. Yhtykää jokainen osaltanne toimintaan, siten tulee huokeammaksi jokaiselle.

Lentsu, joka talvella rutisti ompeluseuramme jäseniä, saattoi paljon ikävyyttä aikaan. Jätti nimittäin jälkeensä tuon ikävän keuhkotaudin: laiskuuden. Mutta toivon, että kevään tultua paranee ompeluseuramme tuosta taudista. Kuulkaa naiset, sovittakaa aina kotiaskeenne sillätavoin, että voitte kokouspäivänä ottaa pienen kävelyn sitä käytävää pitkin, joka vie Toverituvalle silloin kun siellä on s. s. osaston naisten ompelukokous. Kun olemme muutenkin kylänhaluisia, ei jätetä kokouksen pitoa muutamien 5—6 henkilön pidettäväksi. Virkailijain olisi välttämättä oltava mukana. Raportit pitäisi tehdä toiminnastamme kuukausittain, mitä olemme toimineet. Vaikka toimintamme on ollutkin hiljaista, olemme silti jotain toimineet. Kokouksia on aina koetettu pitää säännöllisesti. Ne suuret Vappu-juhlat ovat olleet ja menneet. Oikeinpa onnistuttiinkin hyvin.

Ensiksi toukok. 1 p. näyteltiin kappale "Mustalainen." Toveritupa oli yleisöä täynnä. Tuloja oli yli puoli sataa dollaria, siis sievä summa. Toisena päivänä vietettiin kenttäjuhlaa Hellmanin maatilalla. Sinne kokoon-tui yleisöä suuri joukko ja tuloja oli lähes kaksisataa dollaria. Toisen päivän illaksi siirryttiin taas Toverituvalle viettämään s. s. osaston kuudetta-toista vuosijuhlaa. Tulot oli noin 60 dollarin vaiheilla. Tähän tilaisuuteen olisi pitänyt saapua enempikin yleisöä. Paljon olisi vielä Toveritupaan mahtunut. Oli siellä harvinaisen paljon ohjelmaakin, että suurempikin joukko olisi sietänyt olla kuulemassa ja näkemässä. Erikoisemmin voi mainita puheista, joita oli kaikkiaan kolme. Sitten muuta ohjelmaa lisäksi, kuten lauluja, soittoa, runoja y. m., sekä näytöskappale "Kaunis myllytyttö." Sitten seurasi vuosikertomus, jonka jokaisen olisi pitänyt kuulla, ainakin kaikkien osaston jäsenten.

Toverit Nestor ja Venla Salo palasivat takasin joukkoomme. Toivotavasti he alkavat toimia niinkuin ennenkin. Toveruushenki pysyköön joukkoomme. — S. K.

VASTAKOHTIA

(Jatkos ensimmäiseltä sivulta)

Jensa ilmeet ole yhtä huolettomia, kuin noiden edellisten? Miksi useilla heistä, vaikka ovatkin vielä nuoria, on kärsivä ilme ja kumara vartalo ja käynnistä on poissa kokonaan reippaus; he astuvat kuin oisi heillä äärettömät kantamukset kannettavanaan. Ja aivan oikein, eikös heillä olekin, sillä he ovat työläisiä, onhan heillä taakka, heidän harteillaan lepää suuret elämän huolet. Ensinnäkin, heidän pitää koota noille edellisille kaiken sen, mitä he tarvitsevat eläkkeen huolettomi-na, siihen kuuluvine ylläpitämisineen, tietämättömyydessä todellisesta elämän arvosta. Nuo jälkimäiset, he kuuluvat ryysyisten rykmenttiin, he ovat työn sankareita, mailman todellisia luoja-

ja pystyissä pitäjiä. Heillä on voimaa, jonka avulla luodaan rikkauksia. Ja kuitenkin — he itse ovat puutteessa ja kurjuudessa. Heillä ei ole mitään omissuoroikeuksia niistä loistoista, joita he ovat valmistaneet ja joita me ympärillämme näemme. Eikö todellakin tämä tunnu nurinkuriselta, että toinen ihminen saa raataa aamusta iltaan, valmistaa kaikkennäköisiä esineitä, tehdä hienoja pukuja parhaimmista aineista, rakentaa lämpimiä huoneita kaikkine mukavuuksineen ja väsyttää itsensä uuvuksiin, menettämällä terveytensä ainoastaan toisten ihmisten hyvinvoinnin ylläpitämiseksi, saaden itse olla osatonna työnsä tuloksista. Kärsiä samalla puutetta äärimmäisyyteen asti pienimmissäkin asioissa. Siis, eikö todellakin ole tässä kaksi kohtaa vastakkain, mitkä välttämättä olisi korjattava? Näyttää siltä, kuin eivät työläiset olisikaan ihmisiä, sillä niin suuri ero on ihmisten välillä. Ja kuitenkin ovat nuo rikkaatkin "vain ihmisiä". Miksi siis pitää olla juopa ihmisten ja ihmisten välillä? Sen on suuri luoja niin säästänyt, vastaa meille tuohon kysymykseen joku "liperikaula". Osa ihmisiä jotka juoksevat noiden "liperien" perässä, uskovat asian niin olevan mutta me työläiset, me tiedämme tuon asian olevan toisin. Myös senkin me tiedämme, millä tuo juopa poistetaan. Se aika on vielä määrämätön, sen vaan tiedämme, että se kerran tapahtuu, sillä siksi nopeassa tahdissa kulkee nykyajan kehitys kaikissa asioissa eteenpäin. Me voimme riemulla odottaa sen kevään auringon nousua, joka valaisee meille tuon todellisen toukokuun. — Kuitenkaan emme saavuta sitä ilman "uhria", se vaatii meiltä paljon, sydänveremme on meidän uhrittava, mutta kuitenkin sen ilolla annamme, sillä takaahan se meidän jälkeläisillemme täydellisen ihmisarvon. Siis jokainen toveri ja toveritar, tehkäämme kaikkemme, uhrtaakamme se, mikä on meille kaulein ja parhain. Se kantaa suuren sadon. Silloin ei ole juopaa ihmisten ja ihmisten välillä, vaan kaikki saavat nauttia työnsä tuloksista täydellisesti — ja kaikki ovat yhdenvertaisia. — A. K

PUNASEN VANGIN LAULU

(Kansanlaulu)

Sävel: Jääkäarin kaiho.

Tuo ainainen sorto ja kurjuus, Olot kurjat, joissa elää mä sain, Osan onnestani toiset ne ryösti, Sain kärsiä puutetta vain.

Punalipun luona mä vannoin, Kuin torvet ne kutsuen soi, Veren nuoren uhrata tahdoin, Jos se veljilleni vapauden tois.

Kuulat vinkui ja shrapnellit räiskyi, Tykin jyskeessä kulki mun tien, En arvannut eloni määrää, Voitto vaiko vankila lie.

Jäivät itkemään isä ja äiti, Mutta tyttöni itkenyt ei, Vapaustaisteen mielensä hehkui, Retki ruusut poskilta vei.

Nuorin veljeni Lahdessa kaatui, Vanhin kanssani vankina on, Sievä sisko ja tyttöni kallis, Veljes-haudassa paikkansa sai.

Monet kaatui jo talvies taistos, Tuhannet sortui vankiloihin, Ja nyt kodeissa kautta Suomen Tuskan kyyneleet virtaileepi.

Kerran koittaa viel' toinenkin aika, Jolloin sorto on häipyvä pois, Vielä veljes-haudoilla kerran, Kukat kauneimmat kukkia voi.

Sivistys ja sosialismi

(Jatkos ensimmäiseltä sivulta)

si täytyykin uutta verta saada vanhoihin sivistyksen leileihin ja uuden kansan oli otettava sivistysperintö haltuunsa. "Raakalaisina" tulevat ne, jotka saivat jatkaa sivistystyötä ja joitten työn tuloksena on nykyinen länsimainen sivistyksemme.

Sosialismista on tullut se lippu, jonka ympärille nykyajan alaluokat ovat kokoontuneet ja yhä tiheimmin kokoontuvat. Ja sosialismi ynnä sen kannattajat ovat sivistykselle niin vähän vihamielisiä, että juuri sosialismi on jatkuvan sivistyksen ainoa taakka. — Työläisnuorisio.

Rahanlähettäjäille!

Kansalaisillemme maksamme dollareista Suomen Pankin virallisen myyntikursin. Kurssin muuttuessa Suomessa se meille ilmoitetaan sähkösanomalla. Näin saatte dollareistanne

KORKEIMMAN HINNAN.

Yllämainittua tapaa seuraten me maksoimme dollarista

Smk. 18.90 | **Smk. 18.75**

Toukok. 7 p.

Toukok. 6 p.

Lähetyskustannukset 25 senttiä postiteitse, \$3.50 sähköiteitse.

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r. l.

ainoa asiamiehemme Suomessa, vastaa kauttamme lähetyksiä rahoista.

HELANDER & NEKTON

PRIVATE BANKERS,

Woolworth Bldg., Room 1104. 233 Broadway, New York City.